ಕಥಾವನ | ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶದ ನಿರ್ಮಾಣ

ಸೋನಿಕಾ ಪರಾಶರ್

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ – ಮೌಖಿಕ, ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ – ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂತೋಷ, ಕಲ್ಪನೆ, ಭಾವನೆಗಳು, ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಕುತೂಹಲ, ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು, ಭಾಷೆಯೊಡನೆ ಆಟ, ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

ಕಥಾವನ, ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, 2023

ಮಕ್ಕಳು ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪಲ್ಲಿ ಬಂದರು, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನನಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಅರೆ ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರ ಚುರುಕಾದ ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣುಗಳು ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ನನ್ನತ್ತಲೇ ನೆಟ್ಟಿದ್ದವು. ನಾನು ಬೆನ್ನಹಿಂದೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೊರತೆಗೆದೆ. ಮುಖಪುಟವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತ, ನಾಟಕೀಯ ಹಾವಭಾವದೊಂದಿಗೆ ಕೂಗಿಯೇಬಿಟ್ಟೆ "ಆ ಮೊಸಳೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಿರಿ!". ನನ್ನ ಮುಂದಿದ್ದ ಗುಂಪು ಗೊಳ್ಳನೆ ನಕ್ಕಿತು. ಪ್ರದರ್ಶನ ಶುರುವಾಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ಅಂದಾಜಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೇಳವಾದ ಕಥಾವನದ ಅಂಗವಾಗಿ, ಜೋರಾಗಿ ಓದುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯುಳ್ಳ ಕಥೆ ಓದುವ ಅಂಗಡಿಯೊಂದನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡ ಮಾತಾಡುವವರಾಗಿದ್ದರು, ನನಗೆ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇವೆರಡಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಯೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಯಿತು. ಭಾಷೆಯ ಅಂತರದ ಮಧ್ಯೆಯೂ, ಜೋರಾಗಿ – ಓದುವಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಸೂಕ್ತ ಹಾವಭಾವ, ಭಾವನೆಗಳ ಅಭಿನಯ, ಧ್ವನಿಯ ಏರಿಳಿತ ಹಾಗು ಇತರ ಅರೆಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಸಮರ್ಪಕ ಗ್ರಹಿಕೆ, ಚಿಂತನಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹಭರಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು, ಅವರ ಅಪ್ರಯತ್ನಿತ ಗಾಬರಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ನಗು ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹಭರಿತ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳು ಆ ಗೋಷ್ಠಿಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಅಂಶಗಳಾಗಿದ್ದವು.

ಕಥಾವನ ಎಂದರೇನು?

ಕಥಾವನ ಒಂದು ವಾರ್ಷಿಕ, ದ್ವಿಭಾಷೀಯ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನವಾಗಿದ್ದು, ಅಜೀಮ್ ಪ್ರೇಮ್ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್ನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ (Field Institutes) ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಜೀಮ್ ಪ್ರೇಮ್ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಇದನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರೀ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಶುಲ್ಕವುಳ್ಳ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ವಿವಿಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಮಾಜೋ–ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದೇ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ 1. ಕಥಾವನದ ಮಕ್ಕಳ ವಾರ್ಷಿಕ ದ್ವಿಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು

ಕಥಾವನದ ಪ್ರತೀ ಆವೃತ್ತಿಯು ಒಂದು ವಿಷಯ ವಸ್ತುವಿನ ಸುತ್ತ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಚರ್ಚೆಗಳು, ಮೌಖಿಕ ಕಥೆಗಾರಿಕೆ, ಜೋರಾಗಿ ಓದುವುದು, ಗೊಂಬೆಯಾಟ, ಚಿತ್ರಕಾರರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯ ವಸ್ತುವಿನ ಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಳೆಯ ಕೆಲವು ವಿಷಯವಸ್ತುಗಳು ಇಂತಿವೆ, "ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಧ್ವನಿ","ಓದುಗರಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು" ಮತ್ತು " ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ- ಸ್ಪಂದನೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವುದು". ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಮರಳಿದಾಗಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅವಲೋಕಿಸಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತರಲು ಹಲವಾರು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಏಕೆ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು?

ಮಾನವ ಭಾಷೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ದಸ್ತನ್ ಗೋಯಿ, ಹರಿಕಥಾ ಕಲಾಕ್ಷೇಪ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಕಾವಡ್, ಬುರ್ರ ಕಥಾ, ಕಟ್ ಪುತಲೀ, ರಬ್ಬ ಛಾಯಾ, ತೊಗಲು ಬೊಂಬೆಯಾಟ ಮೊದಲಾದ ವಿವಿಧ ಮೌಖಿಕ ಹಾಗು ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಮೂಲಕ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೌಖಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಈಗ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಥೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವು ಕಥಾವನದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ: ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗು ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುವುದು.

ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಹಾಗು ಹೊರಗೆ ನೋಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತ, ಆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಹಾಗು ಘಟನೆಗಳ ಜೊತೆ ಪರಾನುಭೂತಿ ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೇರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಶೀಲರಾಗುತ್ತಾರೆ ಹಾಗು ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ತಮ್ಮಂತೆಯೇ ಇರುವ ಹಾಗು ತಮಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಚಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರಿಯ ಕಲ್ಪನಾಲೋಕಕ್ಕೆ ಜಿಗಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಚಿಮ್ಮುಹಲಗೆಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಆ ಕಲ್ಪನಾಲೋಕಕ್ಕೂ ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಯು ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿ ಮಂಥಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಮಾನವತೆಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲೂ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲಾಗಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಒಂದು ಹಂಚಿಕೊಂಡಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ನಕ್ಕು ನಲಿದು, ಉದ್ವೇಗಭರಿತರಾಗಿ, ದುಃಖಪಟ್ಟು, ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇಂಥ ಹಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗುಂಪಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾಜಿಕ- ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ತನ್ಮೂಲಕ ಸಮುದಾಯವೊಂದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
ಯೋಚಿಸಲು ಕಲಿಯುವುದು

ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಲಿಸುವ, ಯೋಜಿಸುವ, ಊಹನೆ ಮಾಡುವ, ಮುಂದೆ ನಡೆಯಬಹುದಾದ್ದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕುವ, ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಹಾಗು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ದೃಶ್ಯ ಹಾಗು ಶ್ರವ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು, ಭಾಷೆ ಹಾಗು ಜಗತ್ತಿನ ಬಗೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರ್ಥನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಿಸ್ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು

ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ಬರುವ ಪುನರಾವರ್ತನೆಗಳು ಹಾಗು ಭಾಷೆಯ ಸಮಾನ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗು ನಿರೂಪಣೆಯ ಸಂವಾದವೊಂದಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಸಾಕ್ಷರತೆ ಹಾಗು ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಮೌಖಿಕ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಪದಸಂಪತ್ತು, ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಗಳು, ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳು, ಉಚ್ಚಾರ, ಲಯ, ಧ್ವನಿಯ ಏರಿಳಿತ, ಜ್ಞಾನಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಚಯಿಸಿ ಅವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಬೋಧನಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾಧನವಾಗಿ

ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಯು ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ವಿವಿಧ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಬಲಪಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇವು ಉಪಯುಕ್ತ ಬೋಧನಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾಧನಗಳಾಗಿ ಒದಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ದೊಡ್ಡವರಿಗೂ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಸಂತೋಷ ಹಾಗು ವಿನೋದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ

ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗು ಪ್ರೇರಣೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆ, ಅಗತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರು ಈ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ ಏಕೆ ಮಾಯವಾಗಿದೆ?

ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮೌಲ್ಯದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕು ಹಾಗು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ನಿಜವಾದ ಮೌಲ್ಯದ ಅರಿವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಅರ್ಥವಾದರೂ, ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಅವರ ತರಗತಿ ಹಾಗು ಕಲಿಸುವಿಕೆ–ಕಲಿಯುವಿಕೆಯ ಭಾಗವನ್ನಾಗಿಸುವ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಷ್ಟಪಡುವಿಕೆ ಪಾಠವೊಂದನ್ನು ಯೋಜಿಸುವಲ್ಲಿ, ಸಮಯವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮವೊಂದರ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಅಥವಾ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ, ಈ ಯಾವುದರ ಸುತ್ತ ಬೇಕಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಓದುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಥಾವನ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ

ಕಥಾವನವು ವೃತ್ತಿಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸೇವಾ–ನಿರತ ಹಾಗು ಸೇವಾ–ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜೊತೆ ಸುಸಂಗತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತ–ಕಾರ್ಯರೂಪದ ಸಂಬಂಧದ (theory-practice connect) ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯಿಸುವುದರ ವಿವಿಧ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಲಭಿಸಬಲ್ಲ ಕೆಲವು ಹೊಳಹುಗಳು ಇಂತಿವೆ ;

ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಗು-ಕೇಂದ್ರಿತ ವಿಧಾನ

ಸಾಹಿತ್ಯದೊಡನೆ ಮಕ್ಕಳ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ –ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು, ಅದನ್ನು ಅನುವಾದ ಅಥವಾ ಸಾರಾಂಶದ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿ ಅದರ 'ನೀತಿ'ಯನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಹೀಗೆ ಜಡವಾಗಿರಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಹಿತ್ಯದೊಡನೆ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರದ್ದೇ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಬೇಕು, ಅರ್ಥಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು, ಭವಿಷ್ಯದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು, ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು, ವಿವಿಧ ಸೃಜನಶೀಲ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪಂದಿಸಬೇಕು. ಇದು ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿವಿಧ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳುಳ್ಳ, ಮನೋರಂಜಕ ಅರ್ಥಗಳುಳ್ಳ, ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಹ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತವಾದ, ಅವರ ಆಸಕ್ತಿ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವಂತಹ, ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಹಾಗು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗೋಷ್ಠಿಗಳು ಸಂವಾದಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಮಕ್ಕಳ ಯೋಚನೆ ಹಾಗು ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ, ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ಮೈತ್ರಿ ವಾಸುದೇವ್ ಅವರು ಹೀಬ್ರೂ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಈಶ್ವರಚಂದ್ರರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದ ಉರಿ ಒರ್ಲೆವ್ ಅವರು ಬರೆದ ಅಜ್ಜಿ ಹೆಣೆಯುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಓದಿದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕಥೆಯ ಜೊತೆ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು, ಯೋಚಿಸಿ, ಮಂಥಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಅರ್ಥಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಂದಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು, ಆಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳುಳ್ಳ ಒಂದು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು. 'ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಉಣ್ಣೆಯ ದಾರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದಾಡಿದಾಗ ಅಜ್ಜಿಗೆ ಏನನ್ನಿಸಿತು? ನೀವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮುರಿದುಹಾಕಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ/ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಅಜ್ಜಿ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ? ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ಬಂದಾಗ ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ಕೋಪ ಕೂಡ ಅಜ್ಜಿಯಂತೆಯೇ, ಮೆಲ್ಲಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗುವ ಬಲೂನಿನಂತೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಏರುತ್ತದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಅದು ಒಮ್ಮೆಗೇ ಸಿಡಿಯುವ ಬಲೂನಿನಂತೆ ಸಿಡಿದುಬಿಡುತ್ತದೆಯೋ?

ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆ

ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಯು ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ವಿಷಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ವನಿತಾ ಅವರು ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮದೇ ಕಥೆ ಕಟ್ಟಿ ಪೂರಕ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ (accordion book) ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಆರಂಭದ ಹಂತವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕಥೆಗಾರ್ತಿ, ಪ್ರಿಯ ಮುತ್ತುಕುಮಾರ್ ಅವರು, ಹಕೀಮನ ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆ, ಬಿಸಿಬೇಳೆಬಾತ್ ಮಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಕ್ಕು ಮತ್ತು

ನೊಣದಂತಹ (Hakeem's Hiccups, Bisibelebath Pot and The Cat and the Fly) ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜಸೇವಕರ ಬಗ್ಗೆ, ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಆಹಾರ, ನಿಸರ್ಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಬಹುರೂಪತೆಯ ಬಳಕೆ

ಕಥೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುರೂಪತೆಯ ಆಯಾಮವಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ, ರಂಗಪರಿಕರ ಮತ್ತು ನಾಟಕವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಅದು ಹಾವಭಾವ ಮತ್ತು ಆಂಗಿಕ ಅಭಿನಯದ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ರಂಗ ಪರಿಕರ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿಯ ಏರಿಳಿತ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದೆತ್ತಲು ಬಳಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೆಲವು ಕಥೆಗಾರರು (ಉಮಾಶಂಕರ್ ಪೆರಿಯೋರೋಡಿ, ಗಗನ್ ಯೆಯ್ಯಾಡಿ ಮತ್ತು ಅನ್ವಿತಾ ಪ್ರಕಾಶ್) ತೊಗಲು ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಇತರ ಪರಿಕರಗಳೊಂದಿಗೆ – ದುಪಟ್ಟಾಗಳು, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಸಂಗೀತ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಥೆ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ತೊಗಲುಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಕರಗಳನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು.

ಬಹುಭಾಷಾ/ದ್ವಿಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ

ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಹುಭಾಷಾ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವಗೊಳಿಸಲು ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಶುರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದ್ವಿಭಾಷಾ ಕಥಾವನವು ಕನ್ನಡ ಹಾಗು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳೆರಡೂ ಹೇಗೆ ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಬೆಸೆದ ಸಂವಾದದ ಭಾಗವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆ ಹಿಂದಿ ಅಥವಾ ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕೌಶಲ್ಯ ಹೊಂದಿದವರು, ಹಾಗು ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರು, ಹೀಗೆ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ಮಾತಾಡಬಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದ್ದದ್ದಿದೆ. ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಶುರುವಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಉದಾಹರಣೆಯು ನಮ್ಮ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂಬು ಕೊಡುವಂತಿತ್ತು. ಆ ಜೋರಾಗಿ– ಓದುವ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನನ್ನ ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಬೆರೆತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದರು. ಹಾವಭಾವ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗ್ರಹಣವನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಶುದ್ಧತೆ, ಸರಾಗತೆ ಅಥವಾ ನಿಖರತೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ, ಭಾವನೆ ಹಾಗು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಭಾಷೆಯ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಯೋಚನೆ ಹಾಗು ಅವರ ಭಾಷೆಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕಥೆಗಾರ್ತಿಯಾದ ಅಶ್ರುತಿ ಸೆವೆಂತ್ರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಜೋರಾಗಿ–ಓದುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಕನ್ನಡದ ಅವತರಣಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ಬಿತ್ತರಿಸಿದ್ದರು. ಅದರ ಅನುಸರಣಿಕೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಲು ಹೇಳಲಾಗಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ವೇಳೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ರಗಳ ತಲೆಬರಹಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದರು.

ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪದಸಂಪತ್ತಿನ ಬಳಕೆ; ಉಚ್ಚಾರ ಮತ್ತು ವಾಚಿಸುವುದರ ಮಾದರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು; ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಾಭಿನಯದ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ಮೂಲಕ ಆಗುವ ಮೌಖಿಕ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಗೋಷ್ಠಿಗಳ ಜೊತೆ ಬೆಸೆದುಕೊಂಡ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಾದ ಕೇಳುವುದು, ಮಾತನಾಡುವುದು, ಓದುವುದು ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವು ದಾರಿಗಳೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳು ಕಥೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು, ಕಥೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತು ಕಥೆ ಕೇಳಿದ ನಂತರ ಅದರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಅಭಿನಯಿಸುವುದು.

ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳೊಡನೆ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವುದು.

ಕಥಾವನವು ಸದಾ ನಮ್ಮ ಸಮೃದ್ಧ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಮೌಖಿಕ ಹಾಗು ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟು– ಕೊಂಡಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಭಾಗವಹಿಸುವವರಿಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನೋಡುಗರು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮೌಖಿಕ ಹಾಗು ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಾದ ರಾಗಿಣಿ, ಹರಿಕಥೆ, ಪಟ್ಟಚಿತ್ರ, ಬ್ಲವೇಲಿ ಓದುವಿಕೆ, ಕಾವಡ್, ಪಾವಕಥಕ್ಕಳಿ ಮುಂತಾವುಗಳಿಗೂ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಸಿಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೊತೆ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿ

ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಒಳಗಿನ ಬದುಕಿಗೂ ಹೊರಗಿನ ಬದುಕಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ

ಕಥಾವನದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಹುಶಃ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಹಿತ್ಯದೊಡನೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಿ ಸಂವಾದಾತ್ಮಕವಾದ ಜೋರಾಗಿ ಓದುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ನಾಟಕ, ಗೊಂಬೆಯಾಟ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮೂಲಕ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಕವನಗಳು, ಕಥೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ, ಪಾತ್ರಾಭಿನಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳು ಗೋಷ್ಠಿಗಳ ನಂತರವೂ ಶಾಲೆ ಅಥವಾ ತರಗತಿಗಳ ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರಗಳಿಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಎರವಲು ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳ ಈ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗು ಅವರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಶಿಕ್ಷಕರು ನಿಬ್ಬೆರಗಾದರು. ಇದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗು ತರಗತಿಗಳೊಳಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ– ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹಾಗು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕಥಾವನದಂತಹ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆಯು ವಹಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಹಾಗು ಅವುಗಳನ್ನು ಭಾಷಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿನ್ಯಾಸದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗಗಳನ್ನಾಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ.

ಚಿತ್ರಗಳು 2-3: ಮಕ್ಕಳು ಕಥಾವನದಲ್ಲಿ ಓದು ಮತ್ತು ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿರುವುದು.

ಪರಾಮರ್ಶನಗಳು:

Azim Premji University. (2023). KathaVana: Annual bilingual children’s literature festival. https://azimpremjiuniversity.edu.in/kathavana

Barone, D. M. (2011). Children’s literature in the classroom. The Guilford Press

Bennett, S. V., Gunn, A. A. & Peterson, B. J. (2021). Access to multicultural children’s literature during COVID-19. The Reading Teacher, 74(6), 785-796

Ellis, G. & Brewster J. (2014). Tell it again! The storytelling handbook for primary English language teachers. British Council

Huus, H. (1972). The role of literature in children’s education. Educational Horizons, 50(3), 139-145

Williamson, P. M. (1981). Literature Goals and Activities for Young Children. Young Children, 36 (4), 24-30

ಅನುಜಾ ವೆಂಕಟರಾಮನ್ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂವಾದ, ಭ್ರಾತೃತ್ವ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದ ಮೇಲಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಎಂಎ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಮೊದಲು, ಅವರು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಲವು ಪರ್ಯಾಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು anuja.venkataraman@apu.edu.in ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: **ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಾ ಹೆಗಡೆ** | ಪರಿಶೀಲನೆ: **ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡೆಕೋಲು**